

Wycena podmiotów typu startup

-

Teoria a praktyka

Agenda:

1. Startup
2. Dlaczego to istotne
3. Metody wyceny
4. Przykłady zastosowania poszczególnych metod

Startup / DEFINICJA

- nowy projekt poszukujący modelu biznesowego
- wczesna faza rozwoju / poszukiwanie nowych rynków
- każda branża (PARP) / nowe technologie (NCBiR) / element nowości (Startup Poland)
- branże dominujące: ICT/IT / biotechnologia / fintech
- wysokie ryzyko / potencjalnie wysoki zwrot z inwestycji
- finansowanie 3F / crowdfunding / seed capital / business angels / venture capital

Start-up / CECHY

- tester / replikator / wizjoner / partner
- nieokreślony rynek lub rynek produktu/usługi komplementarnej
- wysoka dynamika wzrostu (*Świat*: Apple, Amazon, Facebook, Google, Alibaba; *Polska*: Booksy, Tidio, ZnanyLekarz, Tylko)
- problem wiarygodności prognoz
- nieprzetestowany model biznesowy
- konieczność finansowania do czasu BEP

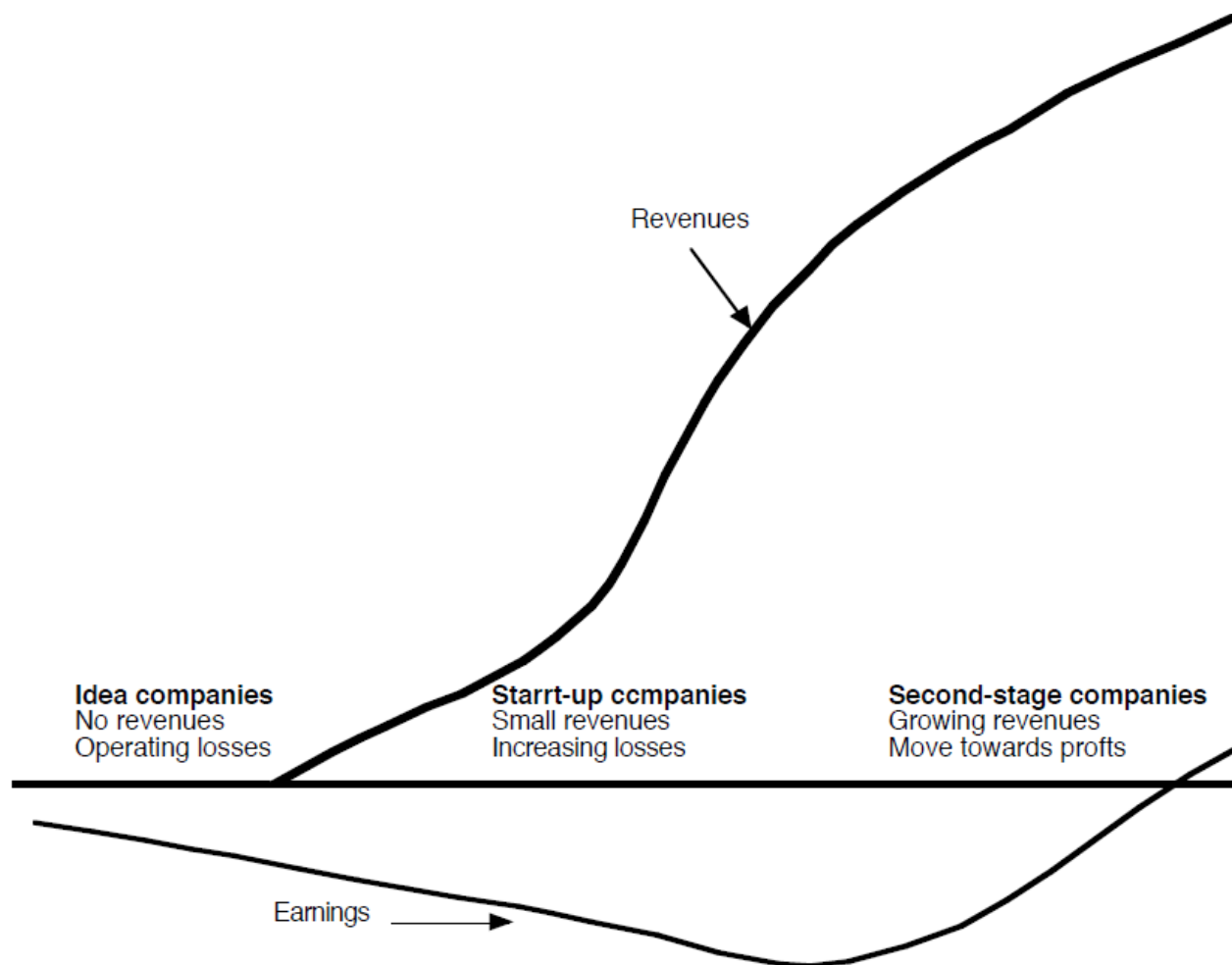
Start-up / WARTOŚĆ

- **Pre-money** – wartość projektu start-up przed inwestycją:

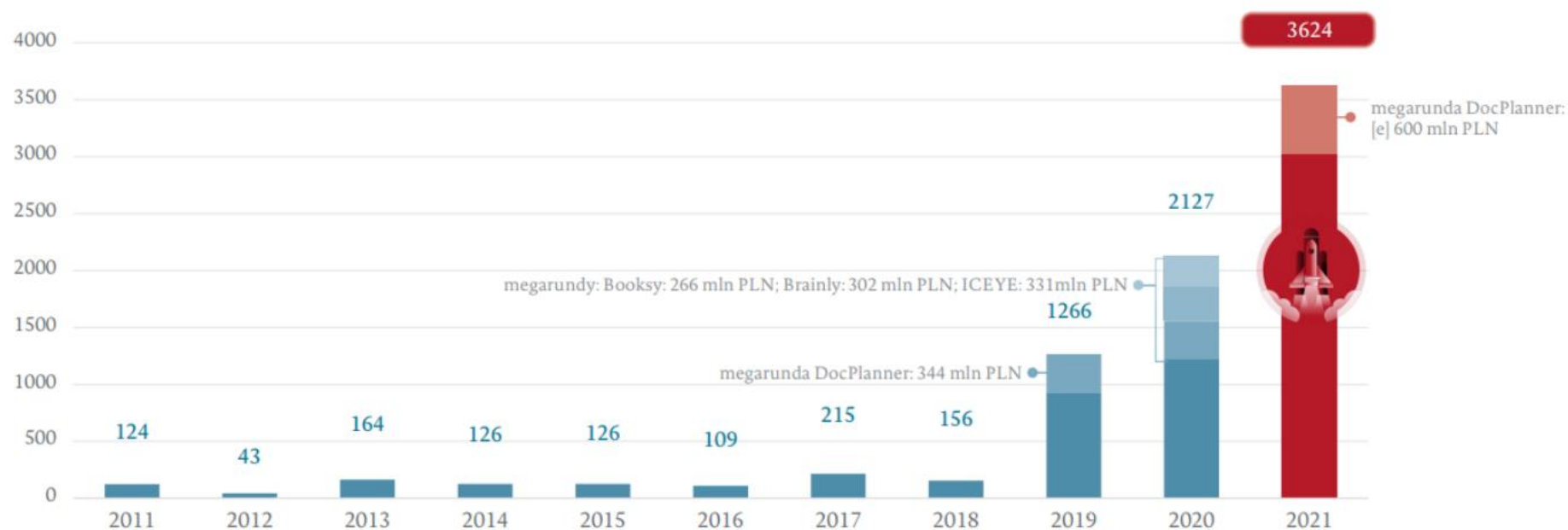
founders and team, market size, size of the company, technology or market solution, IP, product/service or technology, customer traction, amount already invested, stage of the startup, competition, need of additional investment, exit potential, board of directors and advisors

- **Post-money** – wartość projektu po inwestycji:

Post-money = Pre-money + Investment amount

Rynek inwestycji w projekty startup

(1) Źródło dla archiwalnych danych 2011-2018: Invest Europe

(2) Celowo w zestawieniu osobno prezentujemy megarundy, które zaburzają statystyczny obraz (zobacz: obserwacja odstająca)

Metody wyceny w praktyce / powody wyceny

- negocjacje pomiędzy zespołem a inwestorem / wymóg formalny
- pozyskanie kolejnej rundy finansowania / wymóg formalny
- szkoda w majątku inwestorów
- zaniżona wartość aportu
- postępowanie spadkowe / upadłościowe
- wycena aktywów funduszy

Metody wyceny

- majątkowe (kosztowa, odtworzeniowa)
- dochodowe (DCF, metoda VC)
- porównawcze (market comp, mnożniki)
- specjalne (metoda Berkusa, Risk Mitigation),

Metody wyceny / MAJĄTKOWE

- niepotrzebne historyczne i bieżące danych finansowych,
- ryzyko ograniczone do wartości wewnętrznej,
- brak ryzyka prawnego dla zarządu spółki,
- problem z ujęciem wartości nie mających zdolności aportowej,
- problem z ujęciem wartości rzadkich,
- ograniczenia dotyczące negocjacji.

Metody wyceny / DOCHODOWE

DCF:

- odzwierciedlenie wszystkich aspektów projektu,
- brak danych historycznych / trudność w sporządzeniu wiarygodnej prognozy,
- konieczność oszacowania stopy dyskontowej,
- trudność w negocjacjach wobec wysokiej wartości post-money.

VC Method:

- oszacowanie wartości końcowej (exit value), na podstawie prognozy,
- obliczenie pre-money wstecznie przez ROI.

Metody wyceny / PORÓWNAWCZE

Market Comp:

- stworzenie profilu projektu startup,
- identyfikacja podobnego podmiotu,
- porównanie cech i korekty.

Metody mnożnikowe:

- identyfikacja mnożników,
- identyfikacja podobnego podmiotu,
- kalkulacja mnożników i wartości średniej.

Metody wyceny / SPECJALNE

Metoda Berkusa:

- ocena czynników wpływających na wartość startup (Sound Idea, Prototype, Quality Management Team, Strategic Relationships, Product Rollout or Sales)

Metoda Step Up:

- ocena czynników wpływających na wartość startup (rynek, skalowalność, doświadczenie projektodawcy, zaangażowanie, MVP, płacący użytkownicy, umowy współpracy, mapa drogowa, ochrona IP, konkurencja),
- oszacowanie wartości – 250k \$ za „TAK”.

Metoda Risk Mitigation:

- stworzenie listy dokonań, wykonanych zadań, osiągnięć,
- przyporządkowanie do kategorii ryzyka: technologicznego, rynkowego, zarządczego i kapitałowego,
- przypisanie wartości, korekty, sumowanie, weryfikacja.

Inne metody „rules of thumb”: Morbitzer method, Scorecard method.

Metody wyceny w praktyce / dobór metody

- brak przychodów / projekt technologiczny – majątkowa, VC
- brak przychodów / projekt nietechnologiczny – m. Berkusa, VC
- są przychody (rynkowe) z modelu biznesowego – DCF
- są przychody – powtarzalne (licencja, subskrypcja) – mnożnik
- występowanie kluczowego parametru - porównawcza

Metody wyceny w praktyce / podstawowe błędy i problemy

- trudność w oszacowaniu metody odtworzeniowej
- subiektywność ocen w metodach specjalnych (m. Berkusa)
- oszacowanie kosztu kapitału
- dobór podmiotów porównywalnych
- porównywalność kluczowego parametru

1. Producent systemów przeciwpożarowych / wycena majątkowa

- Ekspert: 1 mln EUR jako minimalny budżet opracowania jednego produktu,
- Spółka: aktualizacja wartości poniesionych kosztów
- + wycena porównawcza
- + wycena „rynek x marża”

2. Platforma edukacyjna / wycena m. Berkusa

Kryterium	Opis stanu maksymalnego
Sound Idea (<i>basic value, product risk</i>)	Istniejący dojrzały rynek dla podobnych rozwiązań; Duża wielkość rynku docelowego, duża wartość rynku, zaawansowany etap rozwoju rynku z możliwością dalszych wzrostów; Produkt wprowadzony na rynek i z istotną trakcją sprzedaży; Docelowy model monetyzacji projektu zweryfikowany przez rynek; Określony klient docelowy jest zaznajomiony z modelem udostępniania usługi i jest on konkurencyjny względem alternatywnych rozwiązań; przewagi konkurencyjne względem alternatywnych, w tym tradycyjnych, sposobów zaspokajania tych samych potrzeb; sposób dotarcia do klientów jest właściwy i zweryfikowany;
Prototype (<i>reduces technology risk</i>)	Produkt został udostępniony klientom w docelowym modelu monetyzacji; Produkt jest dostępny na rynku z funkcjonalnościami wymaganymi do uzyskania skali pozwalającej na dalsze samodzielne finansowanie rozwoju; Produkt nie posiada istotnych wad ograniczających jego funkcjonalność; Stabilność technologiczna; zweryfikowane i z walidowane rozwiązania dotyczące umawiania zajęć, rozliczeń z rodzicami, realizacji wideozajęć, w tym grupowych itp.; Uzyskanie wszelkich niezbędnych koncesji i zezwoleń; Brak istotnych barier technologicznych do pokonania;
Quality Management Team (<i>reduces execution risk</i>)	Doświadczony zespół, który zarządzał innymi podobnymi projektami biznesowymi, zarówno na etapie start-up, jak i na etapie zwiększonej skali biznesu; Wewnętrzne kompetencje zespołu founderów w zakresie technologii niezbędnych do zaprojektowania i realizacji projektu; Doświadczenie członków zespołu w zakresie prowadzenia marketingu i promocji nakierowanych na zdobywanie klientów B2C; Posiadane przez zespół projektu kontakty biznesowe i merytoryczne w środowisku dostarczających klientów, pracowników oraz niezbędne kompetencje;
Strategic Relationships (<i>reduces market risk and competitive risk</i>)	Posiadane kontakty i relacje zespołu founderów i / lub udziałowców pozwalające na nawiązanie współpracy z potencjalnymi partnerami umożliwiającymi oferowanie dostępu do platformy jako bonusu do innych produktów lub usług (lub VAS – <i>value added services</i>); Rozmowy i umowy z podmiotami, które mogą wykorzystać swoje kanały sprzedaży (np. banki); Możliwość umieszczenia rozwiązania na platformach oferujących <i>value-added-services</i> w kanale B2B; rozmowy i umowy z podmiotami rozpoznawalnymi na rynku edukacyjnych, które mogą odpowiadać za uwiarygodnienie oferty zajęć i jakości edukatorów;
Product Rollout or Sales (<i>reduces financial and production risk</i>)	Posiadanie istotnych danych historycznych o sprzedaży, strukturze umawianych zajęć (co do tematyki, liczby jednorazowych nabyć, ich kontynuowania, liczebności grup itp.); Posiadanie informacji o koszcie pozyskania klienta (CAC); Zweryfikowany poziom kosztów operacyjnych; Zweryfikowane koszty posiadania własnych edukatorów;

Kryterium	stan oceniany na Dzień Wyceny	Ocena
Sound Idea (<i>basic value, product risk</i>)	Rynek korepetycji i zajęć pozaszkolnych, jest rynkiem rozwiniętym – o dużej skali, z dużą liczbą klientów, powracających i nowych. Jednocześnie z uwagi na wskazane przez autorów Projektu przyczyny, w tym głównie niewystarczającą edukację szkolną oraz bogacące się społeczeństwo (w tym wpływ 500+) jest to rynek stosunkowo dynamicznie rosnący. Jednocześnie coraz większy udział w rynku posiadają usługi świadczone online – z uwagi na swoje przewagi konkurencyjne (większa dostępność + niższy koszt), co dodatkowo zostało zdynamizowane w latach 2020/2021 roku sytuacją pandemiczną (...)	80,0%
Prototype (<i>reduces technology risk</i>)	Projekt na Dzień Wyceny jest funkcjonującym przedsiębiorstwem, opartym o gotową platformę z podstawową ofertą edukacyjną oferowaną przez kilkudziesięciu edukatorów i funkcjonującą w ramach docelowego modelu biznesowego. Platforma ma być na tym etapie w pełni funkcjonalna (tj. ma posiadać wszystkie funkcjonalności pozwalające pozyskać edukatorów i uczestników, ich onboarding, przeprowadzenie i rozliczenie zajęć). Niemniej jednak dalsze 1,3 mln EUR z planowanych do pozyskania środków ma być przeznaczony na rozwój produktu (...)	75,0%
Quality Management Team (<i>reduces execution risk</i>)	Projekt jest realizowany w formule venture building, tzn. pierwszy etap zrealizowany został wewnętrznie przez podmiot będący właścicielem praw do niego pozyskano zewnętrzne źródło finansowania i utworzono spółkę celową. W spółce zatrudniono kadrę zarządzającą (doświadczonych CEO, product owner i business specialist), która na Dzień Wyceny jest wspierana przez zewnętrzny zespół administracyjny (...)	67,5%
Strategic Relationships (<i>reduces market risk and competitive risk</i>)	Istotnym elementem zmniejszającym ryzyko powodzenia projektu są szerokie relacje podmiotu odpowiadającego za stworzenie projektu, które pozwoliły na zvalidowanie projektu, jak również będą pomocne w zdobyciu kompetencji w zakresie jakości edukatorów oraz programów zajęć. W ramach systemu relacji pomiotu x nawiązanych przy pracy nad projektem szczególnie cenne są powiązania z Uniwersytetem x i y – relacje z tymi podmiotami mają zostać uregulowane umowami partnerskimi obowiązującymi na Dzień Wyceny. (...) Spółka posiadać ma na dzień 30.06.2022 roku również dużego partnera korporacyjnego w zakresie dystrybucji usługi (...)	60,0%
Product Rollout or Sales (<i>reduces financial and production risk</i>)	Projekt na Dzień Wyceny realizować ma pierwsze przychody ze świadczenia usług na rzecz 400-800 uczniów. Z uwagi na moment rozwoju Projektu będą to prawdopodobnie pierwsze płatności i trudno będzie jeszcze je oceniać z perspektywy powtarzających się miesięcznych płatności. Zweryfikowane zostaną jednak przez rynek mechanizmy płatności, sposoby opłacania zajęć, czy konkurencyjność cenowa (...)	25,0%

Kryterium	Wartość maksymalna	Ocena	Wartość
			[kurs USD = 4,17 PLN]
Sound Idea (<i>basic value, product risk</i>)	500 000 USD	80,00%	1 668 000 PLN
Prototype (<i>reduces technology risk</i>)	500 000 USD	75,00%	1 563 750 PLN
Quality Management Team (<i>reduces execution risk</i>)	500 000 USD	67,50%	1 407 375 PLN
Strategic Relationships (<i>reduces market risk and competitive risk</i>)	500 000 USD	60,00%	1 251 000 PLN
Product Rollout or Sales (<i>reduces financial and production risk</i>)	500 000 USD	25,00%	521 250 PLN
Łącznie	2 500 000 USD	61,5% (średnia)	6 411 375 PLN

3. Producent elektroniki dla awioniki / wycena DCF

- Realność planu finansowego
- Koszt kapitału

Table 2: Venture Capital Target Rates of Return – Stage in Life Cycle

<i>Stage of development</i>	<i>Typical target rates of return</i>
Start up	50-70%
First stage	40-60%
Second stage	35-50%
Bridge / IPO	25-35%

4. Producent systemów przeciwpożarowych / wycena porównawcza

– Transakcyjne

	Ampac Group (GBP)	Tyco Int. Plc (USD)	xx [2021] (PLN)	WYCENA	xx [2022P] (PLN)	WYCENA
Liczba akcji / udziałów			6 001		6 001	
Kurs akcji [zł]			-		-	
Kapitalizacja [tys.]	72	26 094	-		-	
Sprzedaż [tys. zł]	31	12 371	3 614		6 510	
EBITDA [tys. zł]			-347		-46	
BV [tys. zł]	100	28 378	2 538		3 260	
P / S	2,31	2,11	2,21	7 984,77	2,21	14 383,11
P / BV	0,72	0,92	0,82	2 080,12	0,82	2 671,79
wycena wg. wskaźników finansowych				7 984,77		14 383,11
Wartość jednego udziału				1 330,57		2 396,78
Wartość xx Sp. z o.o.				7 984,75		14 383,08

5. Producent świeżej karmy dla psów / wycena porównawcza

– MRR/ARR, CAC/LTV

- 35k zł MRR -> 500k zł przy $V = 3,5M$ zł,
- 170k zł MRR -> 2M przy $V = 15M$ zł,
- 250k zł MRR -> 3M przy $V = 25M$ zł.

Wyceny porównawcze / źródła danych

- Raporty rynku VC (PFR, MamStartup)
- Strategie Alternatywnych Spółek Inwestycyjnych (ASI) (KNF)
- Bazy danych:
  - Crunchbase
  - PitchBook
  - Markables
  - BVR
  - Zefir / Orion / EMIS / Notoria itp.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ ZAPRASZAM DO KONTAKTU

ws. wyceny startup'ów:

FMS Sp. z o.o.
ul. Królowej Korony Polskiej 24/204
70-486 Szczecin
grzegorz.gawlik@fmsgrupa.pl
www.fmsgrupa.pl

ws. inwestycji w startup'y:

Pomerangels ASI S.A.
ul. Królowej Korony Polskiej 24/202
70-486 Szczecin
g.gawlik@pomerangels.com
www.pomerangels.com